

KELLY

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

21 юли 2011 година*

По дело C-104/10

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от High Court (Ирландия) с акт от 29 януари 2010 г., постъпил в Съда на 24 февруари 2010 г.,

Patrick Kelly

срещу

National University of Ireland (University College, Dublin),

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н J.N. Cunha Rodrigues, председател на състав, г-н Ал. Арабаджиев, г-н А. Rosas (докладчик), г-н U. Lõhmus и г-жа P. Lindh, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Mengozzi,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

* Език на производството: английски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 януари 2011 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Kelly, от самия него,
- за National University of Ireland (University College, Dublin), от г-жа M. Bolger, SC, упълномощена от г-н E. O’Sullivan, solicitor,
- за германското правителство, от г-н J. Möller, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от г-н M. van Beek и г-жа N. Yerrell, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- ¹ Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на правото на Съюза, и по-конкретно на член 4 от Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари

1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд (ОВ L 39, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 164), на член 4, параграф 1 от Директива 97/80/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 година относно тежестта на доказване в случаите на дискриминация, основана на пола (ОВ L 14, 1998 г., стр. 6; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 32) и на член 1, точка 3 от Директива 2002/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 година за изменение на Директива 76/207 (ОВ L 269, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 143).

- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Kelly и National University of Ireland (University College, Дъблин) (наричан по-нататък „UCD“) в резултат на отказа на последния да оповести в непроменен вид документи относно процеса на подбор на кандидатите за професионално обучение.

Правна уредба

Правна уредба на Съюза

Директива 76/207

- 3 Директива 76/207, приложима към момента на настъпване на фактите, с оглед на които е подадена жалбата за дискриминация, основана на пола, а именно през март и април 2002 г., предвижда в член 4:

„Прилагането на принципа на равното третиране по отношение на достъпа до всички видове и до всички нива на професионалното ориентиране, на професионалното обучение, повишаването на професионалната квалификация и преквалификацията означава предприемането, от страна на държавите членки, на необходимите мерки, за да:

- а) бъдат отменени законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които противоречат на принципа на равното третиране;
- б) бъдат или да могат да бъдат обявени за нищожни, или да могат да бъдат изменени разпоредбите, които противоречат на принципа на равното третиране и които са включени в колективните трудови договори или в индивидуалните трудови договори, в правилниците за вътрешния ред на предприятията, както и в правилата, уреждащи статута на свободните професии;
- в) може достъпът до професионалното ориентиране, професионалното обучение, повишаването на професионалната квалификация и преквалификацията да се извършва в съответствие с едни и същи критерии и на едни и същи нива, без каквато и да е дискриминация, основана на пола, без това да накърнява предоставената, в някои държави членки, [автономност на частните учебни заведения]“.

4 Член 6 от същата директива гласи:

„Държавите членки въвеждат в националните си законодателства необходимите мерки, за да дадат възможност на всички лица, които смятат, че са ощетени поради [неспазването] на принципа на равното третиране, по смисъла на членовете 3, 4 и 5, да предявят своите претенции по съдебен ред, след евентуалното сезиране на други компетентни органи“.

Директива 2002/73

- 5 Директива 76/207 е изменена с Директива 2002/73, чийто член 2, параграф 1, първа алинея предвижда, че държавите членки трябва да въведат в сила законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с тази директива, не по-късно от 5 октомври 2005 г.

- 6 Директива 2002/73 отменя по-специално член 4 от Директива 76/207 и в своя член 1, точка 3 дава следната формулировка на член 3 от посочената Директива 76/207:

„1. Прилагането на принципа на равно третиране означава, че не се допуска пряка или непряка дискриминация, основаваща се на пола, в публичния или частния сектор, включително в публичните институции, свързана [със]:

[...]

- б) достъпа до всички видове и всички равнища на професионално ориентиране, професионално обучение, повишаване на квалификацията и преквалификация, включително придобиването на практически професионален опит;

[...]

2. За тази цел държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че

- а) са отменени всички закони, подзаконови и административни разпоредби, които противоречат на принципа за равно третиране;
- б) са или могат да бъдат обявени за нищожни, или могат да бъдат изменени всякакви разпоредби, противоречащи на принципа за равно третиране, за-
легнали в договори или колективни споразумения, вътрешни правилници в предприятия или правила, уреждащи извършването на самостоятелни дейности и свободни професии, както и правила, уреждащи организации на работници или работодатели“.

Директива 97/80

- 7 Директива 97/80, чийто срок за транспониране е до 1 януари 2001 г., установява правила относно тежестта на доказване в случаите на дискриминация, основана на пола.
- 8 Съгласно съображение 13 от тази директива оценката на фактите, които позволяват да бъде допуснато съществуването на пряка или непряка дискриминация, е въпрос от компетентността на национални съдебни или други компетентни органи съгласно националното право и/или националните практики.
- 9 Съгласно съображение 18 от същата директива Съдът на Европейските общности е потвърдил, че правилата за тежестта на доказване трябва да се адаптират,

когато съществува *prima facie* случай на дискриминация и че за да бъде приложен ефективно принципът на равно третиране, тежестта на доказване следва да се прехвърли обратно на ответника, когато се приведе доказателство за такава дискриминация.

- 10 Съгласно член 1 от посочената директива последната има за цел да гарантира по-голяма ефективност на мерките, които се вземат от държавите членки за прилагане на принципа на равното третиране, позволяващи на всяко лице, което се счита засегнато от неспазването спрямо него на принципа на равното третиране, да отстоява правата си по съдебен ред, след като се обърне евентуално към други компетентни органи.
- 11 Съгласно член 3, параграф 1, буква а) от Директива 97/80 последната се прилага по-специално за положения, обхванати от Директива 76/207.
- 12 Член 4, параграф 1 от Директива 97/80 е формулиран, както следва:

„Държавите членки съгласно техните съдебни системи вземат необходимите мерки така, че когато едно лице се счита засегнато поради [неспазването] спрямо него на принципа на равно третиране и докаже пред съда или друг компетентен орган факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация, ответникът следва да докаже, че не е имало нарушение на принципа на равно третиране“.

Национална правна уредба

- 13 От акта за преюдициално запитване е видно, че принципите относно оповестяването на документи по силата на Order 57A rule 6(6) от Circuit Court Rules съответстват на принципите относно предоставянето на материали („discovery“) и разглеждането на документи („inspection“) по силата на Order 32 от Rules of the Circuit 2001—2006 и на Order 31 от Rules of the Superior Courts 1986, с измененията.

- 14 По силата на тези правила документът се предоставя, когато може да се докаже, че е релевантен за повдигнатите по спора въпроси, и по-специално че е необходим за постановяването на справедливо решение по делото.

- 15 Независимо от обстоятелството, че даден документ се счита едновременно за релевантен и необходим, може да бъде отказано неговото предоставяне, по-специално ако този документ е „привилегирован“ или е поверителен.

- 16 В случай на конфликт между правото на получаване на даден документ, от една страна, и необходимостта от защита на поверителността или от запазване на всяко противоречащо му задължение или право, от друга страна, сезираната със спора национална юрисдикция трябва да съпостави характера на направеното искане, както и изтъкнатата степен на поверителност, от една страна, и обществения интерес от цялостно оповестяване в рамките на правораздаването, от друга страна.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 17 Г-н Kelly е квалифициран преподавател, пребиваващ в Дъблин.
- 18 UCD е висше учебно заведение. За академичния период 2002—2004 г. UCD е предлагало обучение, при завършването на което се получава „Masters degree in Social Science (Social Worker) mode A“ [магистърска степен по социални науки (социален работник) тип A].
- 19 На 23 декември 2001 г. г-н Kelly подава молба в посочения университет, за да бъде приет да следва такова обучение. След приключване на процеса по подбор на кандидатите, с писмо от 15 март 2002 г. той е уведомен, че неговата молба не е уважена.
- 20 Тъй като не е удовлетворен от това решение, през април 2002 г. г-н Kelly подава официална жалба за дискриминация, основана на пола, пред Director of the Equality Tribunal, като твърди, че е по-квалифициран от най-ниско квалифицирания кандидат от женски пол, приет да следва горепосоченото обучение.
- 21 На 2 ноември 2006 г. Equality Officer, на който Director of the Equality Tribunal е поверил проверката по подадената от г-н Kelly жалба, постановява решение, по силата на което жалбоподателят не е могъл да установи само на пръв поглед дали е налице дискриминация, основана на пола. Г-н Kelly подава жалба срещу това решение пред Circuit Court (окръжен съд).

- 22 На 4 януари 2007 г. г-н Kelly подава искане и на основание на Order 57A rule 6(6) от Circuit Court Rules, което е изпратено на Circuit Court и с което той иска UCD да предостави копия на посочените в него документи („disclosure“, наричано по-нататък „искането за оповестяване“). Последното има за цел да бъдат предоставени копия на запазените формуляри за записване, на документите, които са приложени или включени в посочените формуляри, както и на „документите, съдържащи бала“ на кандидатите, чиито формуляри за записване са запазени.
- 23 С определение от 12 март 2007 г. председателят на Circuit Court отхвърля искането за оповестяване. На 14 март 2007 г. г-н Kelly подава жалба срещу посоченото определение пред High Court.
- 24 На 23 април 2007 г. г-н Kelly подава искане пред High Court, с което желае последният да отправи преюдициално запитване до Съда на Европейските общности. На 14 март 2008 г. посочената национална юрисдикция приема, че такова запитване е преждевременно, тъй като тя все още не се е произнесла по въпроса дали разглежданият достъп до документите може да бъде предоставен по силата на националното право. След като разглежда въпроса, High Court достига до заключението, че по силата на националното право UCD не трябва да оповестява в непроменен вид документите, чието предоставяне е поискано от г-н Kelly.
- 25 Тъй като има съмнения относно въпроса дали отхвърлянето на искането за оповестяване е в съответствие с правото на Съюза, High Court решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Предоставя ли член 4, параграф 1 от Директива 97/80 [...] на кандидат за професионално обучение — който счита, че му/й е отказан достъп до професионалното обучение поради неспазването спрямо него/нея на принципа

на равно третиране — правото да получи достъп до информация за съответните квалификации на другите кандидати за въпросното обучение, и по-специално на кандидатите, на които не е бил отказан достъп до професионалното обучение, за да може кандидатът да докаже „пред съда или друг компетентен орган факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация“?

- 2) Предоставя ли член 4 от Директива 76/207 [...] на кандидат за професионално обучение — който счита, че му/й е отказан достъп до професионалното обучение „в съответствие с едни и същи критерии“ и че е подложен/подложена на дискриминация, „основана на пола“, във връзка с достъпа до професионалното обучение — правото да получи достъп до притежавана от организаторите на обучението информация за съответните квалификации на другите кандидати за въпросното обучение, и по-специално на кандидатите, на които не е бил отказан достъп до професионалното обучение?

- 3) Предоставя ли член [1, точка 3] от Директива 2002/73 [...], който забранява „пряка или непряка дискриминация, основаваща се на пола“, във връзка с „достъп[а]“ до професионално обучение, на кандидат за професионално обучение — който твърди, че е подложен на дискриминация, „основана на пола“, в областта на достъпа до професионално обучение — правото да получи достъп до притежавана от организаторите на обучението информация за съответните квалификации на другите кандидати за въпросното обучение, и по-специално на кандидатите, на които не е бил отказан достъп до професионалното обучение?

- 4) Различно ли е естеството на задължението по член 267, параграф 3 ДФЕС, когато в правната система на държавата членка е водещо състезателното начало (за разлика от правните системи, в които водещо е служебното начало) и ако е така, в какво се състои разликата?

- 5) Може ли правото да се получи информация съгласно горепосочените директиви да бъде засегнато от действието на свързани с поверителността правни норми [на Съюза] или национални правни норми?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- ²⁶ С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4, параграф 1 от Директива 97/80 трябва да се тълкува в смисъл, че предвижда право на кандидат за професионално обучение — който счита, че му е отказан достъп до последното поради неспазването на принципа на равно третиране — да получи достъп до притежавана от организаторите на посоченото обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, за да може да докаже „факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация“ съгласно посочената разпоредба.

Доводи на страните

- ²⁷ Г-н Kelly твърди, че член 4, параграф 1 от Директива 97/80 предоставя право на лице, което се счита засегнато поради неспазването спрямо него на принципа на равно третиране, да получи достъп до информация, която — при положение че неправилно този принцип не е приложен спрямо него — доказва или помага за доказването пред съда или друг компетентен орган на факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация. За

кандидат за професионално обучение, който се счита засегнат поради неспазването спрямо него на посочения принцип, това включвало информация за квалификацията на другите кандидати.

- 28 Германското правителство твърди, че в текста на член 4, параграф 1 от Директива 97/80 не се съдържа никакво указание относно предоставянето на право на информация. Както твърдели също UCD и Европейската комисия, тази разпоредба уреждала условията, при които тежестта на доказване се прехвърляла от жалбоподателя на ответника. Според тях такова прехвърляне се осъществява само в случаите, при които даден кандидат преди това е доказал факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация.

Съображения на Съда

- 29 Член 4, параграф 1 от Директива 97/80 предвижда, че държавите членки вземат необходимите мерки, така че когато едно лице се счита засегнато поради неспазването спрямо него на принципа на равно третиране и докаже пред съда или друг компетентен орган факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация, ответникът следва да докаже, че не е имало нарушение на посочения принцип (вж. Решение от 10 март 2005 г. по дело Nikoloudi, C-196/02, Recueil, стр. I-1789, точка 68).
- 30 Ето защо лицето, което се счита засегнато поради неспазването на принципа на равно третиране, следва най-напред да докаже фактите, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация. Единствено ако

това лице е доказало такива факти, ответникът следва да докаже, че не е имало нарушение на принципа на недопускане на дискриминация.

- 31 В това отношение от съображение 13 от Директива 97/80 е видно, че националните съдебни или други компетентни органи следва да преценят съгласно националното право и/или националните практики фактите, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация.
- 32 Следователно запитващата юрисдикция или друг компетентен ирландски орган следва да прецени съгласно ирландското право и/или националните практики дали г-н Kelly е доказал фактите, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация.
- 33 Следва да се уточни обаче, че съгласно член 1 Директива 97/80 има за цел да гарантира по-голяма ефективност на мерките, които се вземат от държавите членки за прилагане на принципа на равното третиране, позволяващи на всяко лице, което се счита засегнато от неспазването спрямо него на този принцип, да отстоява правата си по съдебен ред, след като се обърне евентуално към други компетентни органи.
- 34 Ето защо, макар член 4, параграф 1 от посочената директива да не предвижда специално право в полза на лице, което се счита засегнато поради неспазването спрямо него на принципа на равно третиране, да получи достъп до информация, за да може да докаже „факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация“ съгласно тази разпоредба, така или иначе не може да се изключи, че отказ на информация от страна на ответника

при доказването на такива факти може да застраши постигането на преследваната с тази директива цел и така да лиши по-специално посочената разпоредба от нейното полезно действие.

- 35 В това отношение трябва да се напомни, че държавите членки не следва да прилагат правна уредба, която би могла да застраши постигането на целите, преследвани от дадена директива, като по този начин я лиши от полезното ѝ действие (вж. Решение от 28 април 2011 г. по дело *El Dridi*, C-61/11 PPU, Сборник, стр. I-3015, точка 55).
- 36 Всъщност съгласно съответно втора и трета алинея от член 4, параграф 3 ДЕС държавите членки по-специално „вземат всички общи или специални мерки, необходими за гарантиране на изпълнението на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза“ и „се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да застрашат постигането на целите на Съюза“, включително на целите, преследвани с директивите (вж. Решение по дело *El Dridi*, посочено по-горе, точка 56).
- 37 В настоящия случай обаче от акта за преюдициално запитване е видно, че независимо че председателят на *Circuit Court* е отхвърлил подаденото от г-н Kelly искане за оповестяване на документи, UCD е предложило да предостави на г-н Kelly една част от исканата от него информация, което обстоятелство не се оспорва от последния.
- 38 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 1 от Директива 97/80 трябва да се тълкува в смисъл, че не предвижда право на кандидат за професионално обучение — който счита, че му е отказан достъп до последното поради неспазването на принципа на равно третиране — да получи достъп до притежавана от организаторите на това обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, за да може да докаже „факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация“ съгласно посочената разпоредба.

- 39 Не може да се изключи обаче, че пълен отказ на информация от страна на ответника при установяването на такива факти може да застраши постигането на преследваната с посочената директива цел и така да лиши по-специално член 4, параграф 1 от същата от полезното му действие. Запитващата юрисдикция следва да провери дали такъв е случаят по делото в главното производство.

По втория и третия въпрос

- 40 С втория и третия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4 от Директива 76/207 или член 1, точка 3 от Директива 2002/73 трябва да се тълкуват в смисъл, че предвиждат право на кандидат за професионално обучение да получи достъп до притежавана от организаторите на посоченото обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, било когато този кандидат счита, че не е имал достъп до посоченото обучение в съответствие с едни и същи критерии като другите кандидати и че е бил подложен на посочената в същия член 4 дискриминация, основана на пола, било когато този кандидат твърди, че е бил подложен на посочената в споменатия член 1, точка 3 дискриминация, основана на пола, във връзка с достъпа до това професионално обучение.

Доводи на страните

- 41 Според г-н Kelly член 4 от Директива 76/207, както и член 1, точка 3 от Директива 2002/73 предоставят право на лицето, което счита, че му е отказан достъп до професионално обучение поради дискриминация, основана на пола, да получи информация за квалификациите на другите кандидати за въпросното професионално обучение.

- 42 Германското правителство и Комисията твърдят, че посочените разпоредби представляват материалноправни норми относно забраната за дискриминация, основана на пола, и че те не засягат въпроса за процесуалноправните норми. Те считат, че тези разпоредби не са формулирани достатъчно конкретно, за да може да се приеме, че от тях произтича право, свързано с прилагането на определена мярка, като правото на информация.

Съображения на Съда

- 43 От текста на член 4 от Директива 76/207 или на член 1, точка 3 от Директива 2002/73 не следва, че кандидат за професионално обучение разполага с правото да получи достъп до притежавана от организаторите на това обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение.
- 44 Всъщност член 4, буква в) от Директива 76/207 предвижда, че прилагането на принципа на равно третиране по отношение на достъпа до всички видове и до всички нива на професионалното обучение означава приемането от страна на държавите членки на необходимите мерки, за да може достъпът до професионалното обучение да се извършва в съответствие с едни и същи критерии и на едни и същи нива, без каквато и да е дискриминация, основана на пола, без това да накърнява предоставената в някои държави членки автономия на частните учебни заведения.
- 45 Що се отнася до член 1, точка 3 от Директива 2002/73, този член предвижда, че прилагането на принципа на равно третиране означава, че не се допуска пряка или непряка дискриминация, основана на пола, в публичния или частния сектор, включително в публичните институции, свързана с достъпа до всички видове и всички равнища на професионално ориентиране, професионално обучение, повишаване на квалификацията и преквалификация, включително придобиването на практически професионален опит. За тази цел държавите членка предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че са отменени всички

законови, подзаконови и административни разпоредби, които противоречат на принципа за равно третиране.

- 46 Всъщност посочените разпоредби целят прилагането на принципа на равно третиране по отношение на достъпа до обучение, но съгласно член 288, трета алинея ДФЕС оставят на националните власти свободата, при избора на формата и средствата, да приемат необходимите мерки, за да бъдат отменени „всички законови, подзаконови и административни разпоредби“, които противоречат на посочения принцип.
- 47 Ето защо от посочените разпоредби не може да се изведе конкретно задължение, което има за цел да позволи достъпа на кандидат за професионално обучение до информация за квалификациите на другите кандидати за това обучение.
- 48 Поради това на втория и третия въпрос следва да се отговори, че член 4 от Директива 76/207 или член 1, точка 3 от Директива 2002/73 трябва да се тълкуват в смисъл, че не предвиждат право на кандидат за професионално обучение да получи достъп до притежавана от организаторите на посоченото обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, било когато този кандидат счита, че не е имал достъп до посоченото обучение в съответствие с едни и същи критерии като другите кандидати и че е бил подложен на посочената в член 4 дискриминация, основана на пола, било когато този кандидат твърди, че е бил подложен на посочената в споменатия член 1, точка 3 дискриминация, основана на пола, във връзка с достъпа до това професионално обучение.

По петия въпрос

- 49 С петия си въпрос, който следва да се разгледа преди четвъртия въпрос, запитващата юрисдикция иска да се установи дали правото да се получи информация съгласно Директиви 76/207, 97/80 и 2002/73 може да бъде засегнато от свързани с поверителността правни норми на Съюза или национални правни норми.
- 50 С оглед на отговорите, дадени на първите три въпроса, и като се има предвид, че в рамките на производството, предвидено в член 267 ДФЕС, Съдът няма компетентност да тълкува националното право, тъй като тази задача е поверена изключително на запитващата юрисдикция (вж. Решение от 7 септември 2006 г. по дело *Magrosu и Sardino*, C-53/04, Recueil, стр. I-7213, точка 54, както и Решение от 18 ноември 2010 г. по дело *Георгиев*, C-250/09 и C-268/09, Сборник, стр. I-11869, точка 75), петият въпрос следва да се разбира в смисъл, че запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали евентуалното право да се направи позоваване на една от посочените в първите три въпроса директиви, за да се получи достъп до притежавана от организаторите на професионално обучение информация за квалификациите на кандидатите за това обучение, може да бъде засегнато от свързани с поверителността правни норми на Съюза.

Доводи на страните

- 51 Г-н Kelly счита, че право, предоставено по силата на правнообвързващ акт на Съюза — включително директива съгласно дефиницията в член 288, трета алинея ДФЕС — може да бъде засегнато не от националното законодателство или неговото прилагане, а единствено от друг правнообвързващ акт на Съюза.

- 52 UCD, както и германското правителство считат, че на този въпрос следва да се отговори само при условията на евентуалност, тъй като право на информация като описаното от жалбоподателя в главното производство не съществува съгласно член 4 от Директива 76/207 и член 1, точка 3 от Директива 2002/73. Ако обаче Съдът достигне до заключението, че тези разпоредби предоставят такова право на г-н Kelly, поверителността, която е понятие, признато от правото на Съюза и закрепено в няколко негови акта, би имала предимство пред това право на информация.

Съображения на Съда

- 53 Като начало следва да се напомни, че Съдът е приел в точка 38 от настоящото решение, че член 4, параграф 1 от Директива 97/80 не предвижда право на кандидат за професионално обучение — който счита, че му е отказан достъп до последното поради неспазването на принципа на равно третиране — да получи достъп до притежавана от организаторите на това обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, за да може да докаже „факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация“ съгласно посочената разпоредба.
- 54 В точка 39 от настоящото решение обаче е прието и че не може да се изключи, че отказ на информация от страна на ответника при доказването на такива факти може да застраши постигането на преследваната с Директива 97/80 цел и така да лиши по-специално посочения член 4, параграф 1 от неговото полезно действие.
- 55 При преценката на такива обстоятелства националните съдебни или други компетентни органи трябва да вземат предвид правилата за поверителност, произтичащи от актове на правото на Съюза като Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите

лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10) и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 36, стр. 63), изменена с Директива 2009/136/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година (ОВ L 337, стр. 11). Защитата на личните данни е предвидена и в член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

- 56 Следователно на петия въпрос трябва да се отговори, че ако кандидат за професионално обучение би могъл да се позове на Директива 97/80, за да получи достъп до притежавана от организаторите на това обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, това право на достъп може да бъде засегнато от свързани с поверителността правни норми на Съюза.

По четвъртия въпрос

- 57 С четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали естеството на задължението по член 267, трета алинея ДФЕС се различава в зависимост от това дали в разглежданата държава членка съществува правна система, в която водещо е състезателното начало, или правна система, в която водещо е служебното начало, и ако това е така, в какво се състои разликата.

Доводи на страните

- 58 Г-н Kelly твърди, че задължението на национална юрисдикция по правна система, в която водещо е състезателното начало, да поставя преюдициални въпроси на Съда е по-широко от задължението на юрисдикция на държава членка, в която правна система водещо е служебното начало, тъй като в правна система, в

която водещо е състезателното начало, страните, а не самата юрисдикция определят формата, съдържанието и ритъма на производството. Ето защо при правната система, в която водещо е състезателното начало, националната юрисдикция не можела да променя същността на поставения от страната въпрос или да представя на Съда собственото си становище относно начина, по който трябва да бъде разрешен въпросът.

- 59 UCД, германското правителство и Комисията считат, че естеството на задължението по член 267, параграф 3 ДФЕС не зависи от специфичните характеристики на правните системи на държавите членки. Освен това от Решение от 6 октомври 1982 г. по дело *Silfit* и др. (283/81, Recueil, стр. 3415) било видно, че националната юрисдикция следва да реши дали и евентуално по какъв начин е уместно да постави преюдициалните въпроси.

Съображения на Съда

- 60 От постоянната практика на Съда е видно, че член 267 ДФЕС установява механизъм за преюдициални запитвания, който има за цел да предотврати различията в тълкуването на правото на Съюза, което националните юрисдикции следва да прилагат, и да гарантира това прилагане, като предоставя на националния съд средство за отстраняване на трудностите, до които би могло да доведе изискването за осигуряване на пълното действие на правото Съюза в рамките на съдебните системи на държавите членки (вж. в този смисъл Становище 1/09 от 8 март 2011 г., Сборник, стр. I-1137, точка 83 и цитираната съдебна практика).
- 61 Въсщност член 267 ДФЕС предоставя на националните юрисдикции възможност и при необходимост им налага задължение да отправят преюдициално запитване, когато съдът установи, служебно или по искане на страните, че съществува на спора повдига въпрос, попадащ в приложното поле на първа алинея от този член. Следователно националните юрисдикции разполагат с възможно най-широко право да сезират Съда, ако сметат, че висящото пред тях дело повдига въпроси във връзка с тълкуването или преценката на валидността на разпоредбите на правото на Съюза, по които въпроси те трябва да вземат решение (вж. по-специално Решение от 16 декември 2008 г. по дело *Cartesio*, C-210/06,

Сборник, стр. I-9641, точка 88, както и Решение от 22 юни 2010 г. по дело Melki и Abdeli, C-188/10 и C-189/10, Сборник, стр. I-5667, точка 41).

- 62 Освен това Съдът вече се е произнесъл, че системата, въведена с член 267 ДФЕС с цел да бъде гарантирано единството при тълкуването на правото на Съюза в държавите членки, установява пряко сътрудничество между Съда и националните юрисдикции чрез производство, което изобщо не зависи от инициативата на страните (вж. по-специално Решение по дело Cartesio, посочено по-горе, точка 90).
- 63 В това отношение преюдициалното запитване се основава на диалог между съдилища, чието начало зависи изцяло от преценката на националната юрисдикция за релевантността и за необходимостта от това запитване (Решение по дело Cartesio, посочено по-горе, точка 91).
- 64 Ето защо, след като националната юрисдикция трябва да прецени дали е необходимо тълкуването на правна норма на Съюза, за да може да разреши спора, с който е сезирана, предвид механизма на производството по член 267 ДФЕС същата юрисдикция следва да реши по какъв начин трябва да бъдат формулирани тези въпроси.
- 65 Макар посочената юрисдикция да е свободна да покани страните по спора, с които е сезирана, да предложат формулировки на преюдициалните въпроси, които могат да бъдат възприети при тяхното отправяне до Съда, така или иначе в крайна сметка единствено запитващата юрисдикция следва да вземе решение както за формата, така и за съдържанието им.

- 66 Следователно на четвъртия въпрос следва да се отговори, че задължението по член 267, параграф 3 ДФЕС не се различава в зависимост от това дали в разглежданата държава членка съществува правна система, в която водещо е съществителното начало, или правна система, в която водещо е служебното начало.

По съдебните разноски

- 67 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 4, параграф 1 от Директива 97/80/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 година относно тежестта на доказване в случаите на дискриминация, основана на пола, трябва да се тълкува в смисъл, че не предвижда право на кандидат за професионално обучение — който счита, че му е отказан достъп до последното поради неспазването на принципа на равно третиране — да получи достъп до притежавана от организаторите на това обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, за да може да докаже „факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация“ съгласно посочената разпоредба.

Не може да се изключи обаче, че отказ на информация от страна на ответника при доказването на такива факти може да застраши постигането

на преследваната с посочената директива цел и така да лиши по-специално член 4, параграф 1 от нея от неговото полезно действие. Запитващата юрисдикция следва да провери дали такъв е случаят по делото в главното производство.

- 2) Член 4 от Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд или член 1, точка 3 от Директива 2002/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 година за изменение на Директива 76/207 трябва да се тълкуват в смисъл, че не предвиждат право на кандидат за професионално обучение да получи достъп до притежавана от организаторите на посоченото обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, било когато този кандидат счита, че не е имал достъп до посоченото обучение в съответствие с едни и същи критерии като другите кандидати и че е бил подложен на посочената в член 4 дискриминация, основана на пола, било когато този кандидат твърди, че е бил подложен на посочената в споменатия член 1, точка 3 дискриминация, основана на пола, във връзка с достъпа до това професионално обучение.
- 3) Ако кандидат за професионално обучение би могъл да се позове на Директива 97/80, за да получи достъп до притежавана от организаторите на това обучение информация за квалификациите на другите кандидати за същото обучение, това право на достъп може да бъде засегнато от свързани с поверителността правни норми на Съюза.
- 4) Задължението по член 267, параграф 3 ДФЕС не се различава в зависимост от това дали в разглежданата държава членка съществува правна система, в която водещо е състезателното начало, или правна система, в която водещо е служебното начало.

Подписи